

Inför valet:

Så svarar partierna om hörselvården

Järfälla

Hörselskadades förening
i Järfälla-Upplands Bro

Vad vill partierna göra för hörselskadade?

Snart är det val och vi har ställt frågor om hörsel till partierna i kommunfullmäktige i din kommun.

Hörselvården är en central fråga för personer med hörselnedsättning, men även kommunen har ett viktigt ansvar. Det finns mycket som kan göras på kommunal nivå för att personer med hörselnedsättning ska ha samma möjligheter till delaktighet, tillgänglighet och ett fungerande vardagsliv – genom livets olika faser.

Vi har ställt tre frågor via e-post till partiernas lokala organisationer i din kommun. Om det står *ej svarat* så har partiet fått påminnelse, men ändå inte kommit in med svar.

På nästa sida kan du läsa frågorna och bakgrunden till varför vi ställer dem. Därefter följer partiernas svar i sin helhet. I vissa fall har svaren redigerats varsamt för språklig tydlighet, utan att innehållet eller innebörden har förändrats.

Förutom att svaren kan ge dig hjälp när det gäller vilket parti du ska ge din röst så kommer vi även att använda dem för att din hemkommun ska bli hörselsmartare nästa mandatperiod.

Hörselskadades förening i Järfälla-Upplands Bro

- 1. Kommer ditt parti arbeta för att behålla er syn- och hörselinstruktörstjänst i kommunen under den kommande mandatperioden, och även bevaka att dess tjänstgöringsgrad är tillräckligt hög för att täcka kommuninnevånarnas behov?**
- 2. Kommer ditt parti ta upp frågan om hur en specifik överenskommelse kring samverkan mellan hörselvården och den kommunala vård- och omsorgen ska fungera i samverkansorgan som Vård i samverkan?**
- 3. Kommer ditt parti att agera för att hörselkompetens finns i arbetsplatsintroduktion och kompetensutveckling för medarbetare i vård och omsorg?**

Parti	Fråga 1	Fråga 2	Fråga 3
Socialdemokraterna	Ja	Ja	Ja
Moderaterna	Ej svarat	Ej svarat	Ej svarat
Vänsterpartiet	Ja	Ja	Ja
Kristdemokraterna	Ej svarat	Ej svarat	Ej svarat
Centerpartiet	Ja	Ja	Ja
Miljöpartiet	Ej svarat	Ej svarat	Ej svarat
Sverigedemokraterna	Ja	Ja	Ja
Liberalerna	Ja	Ja	Ja
Medborgerlig Samling	Ja	Oklart	Ja

Frågor till de kommunala partierna i Järfälla

Förebyggande arbete enligt Socialtjänstlagen

Den nya socialtjänstlagen innehåller förändringar när det gäller förebyggande arbete. Både syn och hörselnedsättning medför en ökad ohälsorisk, särskilt om personen inte kan använda sina hjälpmedel.

Genom en syn och hörselinstruktör så samlas det förebyggande arbetet på en funktion som den enskilde kan vända sig till utan biståndsbeslut för att få egenvårdsstöd med sina hjälpmedel. Idag har 13 av 23 kommuner i Stockholms län Syn och hörselinstruktörer i någon form.

Den nationella demenstrategin 2025–2028, Varje dag räknas, lyfter hörselns betydelse i det preventiva arbetet. Strategin lyfter även socialtjänstens ansvar att stödja den enskilde vid hörselnedsättning, både när det gäller att uppmärksamma när den enskilde har en hörselnedsättning och att omsorgspersonal har kunskaper om hörselns betydelse och kan stödja den enskilde med dennes hörselhjälpmedel.

- 1. Kommer ditt parti arbeta för att behålla er syn- och hörselinstruktörstjänst i kommunen under den kommande mandatperioden, och även bevaka att dess tjänstgöringsgrad är tillräckligt hög för att täcka kommuninnevärnans behov?**

Samverkan kommun och Region Stockholm

Idag saknas strukturerad samverkan mellan kommun och Region Stockholm gällande den här patientgruppen. Rehabiliteringen är regionens ansvar, men därutöver så finns det fler frågor än svar. Vem ska svara när kommunen behöver samverka med professionen kring förebyggande insatser som att uppmärksamma hörsel i linje med nationella demenstrategin? Hur ska samverkan se ut kring enskilda patienter när det saknas överenskommelse om vad kommunerna ska göra när hörselvården behöver samverka kring en patient?

Bristen på samverkan är en del av förklaringen till att 10% av befolkningen i åldern 85+ anger att de inte kan höra i samtal med en annan person, med eller utan hörapparat. Hörselvården har ansvar att ge vård till patienter som kommer till mottagningen, samt att medverka i SIP om någon tar initiativ till det. Men de har inget uppdrag att ge vård på distans eller åka ut vilket skapar hinder.

- 2. Kommer ditt parti ta upp frågan om hur en specifik överenskommelse kring samverkan mellan hörselvården och den kommunala vård och omsorgen ska fungera i samverkansorgan som Vård i samverkan?**

Kompetenslyft för personal kring hörselfrågor

Region Stockholm har rapporterat att var tionde person i åldern 85+ anger att de hör för dåligt för att klara av en konversation med en person, med eller utan hörapparater. Det visar på vikten av att personal i både hemtjänst och vård- och omsorgsboende kan hjälpa till med patientens egenvård för hörselhjälpmedel, och stötta när det behövs kontakter med hörselvården.

- 3. Kommer ditt parti att agera för att detta kompetenslyft finns i arbetsplatsintroduktion och kompetensutveckling för medarbetarna?**

Socialdemokraterna

- 1. Kommer ditt parti arbeta för att behålla er syn- och hörselinstruktörstjänst i kommunen under den kommande mandatperioden, och även bevaka att dess tjänstgöringsgrad är tillräckligt hög för att täcka kommuninnevånarnas behov?**

Ja, vi kommer arbeta för att resurserna för kommunens hörselkonsulettjänst finns kvar.

- 2. Kommer ditt parti ta upp frågan om hur en specifik överenskommelse kring samverkan mellan hörselvården och den kommunala vård och omsorgen ska fungera i samverkansorgan som Vård i samverkan?**

Ja, vi vill lyfta frågan under Vård i Samverkan för att undersöka om det är rätt forum för att ta ett steg i en närmare samverkan mellan kommun och region.

- 3. Kommer ditt parti att agera för att detta kompetenslyft finns i arbetsplatsintroduktion och kompetensutveckling för medarbetarna?**

Ja, enligt uppdragsbeskrivningen för vård och omsorg ska utföraren se till att personalen har rätt kompetens för att tillgodose omsorgen och där ingår till exempel handhavande av hörapparater och liknande.

Moderaterna

Har ej inkommit med svar.

Vänsterpartiet

- 1. Kommer ditt parti arbeta för att behålla er syn- och hörselinstruktörstjänst i kommunen under den kommande mandatperioden, och även bevaka att dess tjänstgöringsgrad är tillräckligt hög för att täcka kommuninnevånarnas behov?**

Ja, vi vill att denna tjänst ska vara kvar och ser att omfattningen på tjänsten kan behöva öka för att exempelvis kunna fortbilda personal inom äldreomsorgen.

- 2. Kommer ditt parti ta upp frågan om hur en specifik överenskommelse kring samverkan mellan hörselvården och den kommunala vård och omsorgen ska fungera i samverkansorgan som Vård i samverkan?**

Ja, vi tycker att det skulle vara värdefullt med en specifik överenskommelse på det här området inom ramen för VIS och kommer att ta upp frågan

- 3. Kommer ditt parti att agera för att detta kompetenslyft finns i arbetsplatsintroduktion och kompetensutveckling för medarbetarna?**

Ja.

Kristdemokraterna

Har ej inkommit med svar.

- 1. Kommer ditt parti arbeta för att behålla er syn- och hörselinstruktörstjänst i kommunen under den kommande mandatperioden, och även bevaka att dess tjänstgöringsgrad är tillräckligt hög för att täcka kommuninnevånarnas behov?**

Ja. Centerpartiet i Järfälla ser det förebyggande arbetet som en av socialtjänstens viktigaste uppgifter. Den nya socialtjänstlagen betonar tidiga insatser, tillgänglighet och att stöd ska kunna ges innan problemen växer sig stora. Det ligger helt i linje med vår politik.

- 2. Kommer ditt parti ta upp frågan om hur en specifik överenskommelse kring samverkan mellan hörselvården och den kommunala vård och omsorgen ska fungera i samverkansorgan som Vård i samverkan?**

Ja. Centerpartiet anser att en välfungerande vård och omsorg bygger på samverkan, tillgänglighet och ett tydligt personcentrerat ansvar. Ingen ska riskera att hamna mellan kommunens och regionens ansvarsområden.

Vi vill därför verka för att frågan lyfts i relevanta samverkansforum, såsom Vård i samverkan, för att skapa tydliga överenskommelser mellan Region Stockholm och kommunerna kring personer med syn- och hörselnedsättning.

- 3. Kommer ditt parti att agera för att detta kompetenslyft finns i arbetsplatsintroduktion och kompetensutveckling för medarbetarna?**

Ja. Centerpartiet anser att kompetenta medarbetare är en förutsättning för en trygg, värdig och personcentrerad äldreomsorg. Kunskap om syn- och hörselnedsättningar är viktig för att kunna ge ett gott bemötande, förebygga ohälsa och stärka den enskildes självständighet.

Vi vill därför verka för att kunskap om syn- och hörselnedsättningar ingår i både introduktionen av nya medarbetare och den löpande kompetensutvecklingen inom hemtjänst och vård- och omsorgsboenden.

Miljöpartiet

Har ej inkommit med svar.

Sverigedemokraterna

- 1. Kommer ditt parti arbeta för att behålla er syn- och hörselinstruktörstjänst i kommunen under den kommande mandatperioden, och även bevaka att dess tjänstgöringsgrad är tillräckligt hög för att täcka kommuninvånarnas behov?**

Ja. Vi vill arbeta för att syn- och hörselinstruktörstjänsten finns kvar i kommunen under kommande mandatperiod och att tjänstgöringsgraden är tillräcklig för att möta invånarnas behov. Vi ser denna funktion som viktig, inte minst i det förebyggande arbetet och för att personer med syn- eller hörselnedsättning ska kunna få stöd i tid.

Vi anser också mer generellt att Järfälla kommun behöver bli bättre på tillgänglighetsfrågor. Därför har vi föreslagit att kommunen ska införa en tillgänglighetschef, eftersom vi menar att arbetet i dag är för svagt och att tillgängligheten brister på flera områden.

- 2. Kommer ditt parti ta upp frågan om hur en specifik överenskommelse kring samverkan mellan hörselvården och den kommunala vård och omsorgen ska fungera i samverkansorgan som Vård i samverkan?**

Ja. Vi är positiva till att lyfta den frågan.

Vi delar uppfattningen att det behövs tydligare samverkan mellan regionens hörselvård och den kommunala vården och omsorgen. Det gäller både ansvarsfördelning, kontaktvägar och hur stödet ska fungera kring enskilda personer. Därför ser vi positivt på att frågan tas upp i relevanta samverkansorgan, såsom Vård i samverkan, så att kommunen kan bidra till tydligare överenskommelser och bättre fungerande rutiner.

- 3. Kommer ditt parti att agera för att detta kompetenslyft finns i arbetsplatsintroduktion och kompetensutveckling för medarbetarna?**

Ja. Vi vill verka för att kunskap om hörselnedsättning och hörselhjälpmedel finns med både i arbetsplatsintroduktion och i den löpande kompetensutvecklingen för medarbetare inom vård och omsorg.

För att personer med hörselnedsättning ska få ett gott bemötande och en trygg omsorg behöver personalen ha rätt kunskap, både om kommunikation och om vilket stöd som kan behövas i vardagen. Det är en viktig del av ett tillgängligt och värdigt omsorgsarbete.

Liberalerna

- 1. Kommer ditt parti arbeta för att behålla er syn- och hörselinstruktörstjänst i kommunen under den kommande mandatperioden, och även bevaka att dess tjänstgöringsgrad är tillräckligt hög för att täcka kommuninnevånarnas behov?**

Ja. Liberalerna ser syn- och hörselinstruktören som en viktig del av det förebyggande arbetet för att äldre och personer med funktionsnedsättning ska kunna leva ett självständigt liv. Vi vill att Järfälla erbjuder ett stöd som motsvarar invånarnas behov och kommer därför att verka för att funktionen finns kvar och har tillräckliga resurser.

- 2. Kommer ditt parti ta upp frågan om hur en specifik överenskommelse kring samverkan mellan hörselvården och den kommunala vård och omsorgen ska fungera i samverkansorgan som Vård i samverkan?**

Ja. Den enskilde ska inte hamna mellan kommunens och regionens ansvarsområden. Liberalerna vill därför verka för en tydligare samverkan mellan kommunen och Region Stockholm, där ansvarsfördelning, kontaktvägar och rutiner kring personer med hörselnedsättning blir tydliga och fungerar i praktiken.

- 3. Kommer ditt parti att agera för att detta kompetenslyft finns i arbetsplatsintroduktion och kompetensutveckling för medarbetarna?**

Ja. God kunskap hos personalen är avgörande för en trygg och värdig omsorg. Liberalerna vill att frågor om syn- och hörselnedsättning samt användning av hjälpmedel ingår i introduktion och återkommande kompetensutveckling för medarbetare inom hemtjänst och vård- och omsorgsboenden. Det stärker både kvaliteten i omsorgen och den enskildes självständighet.

Medborgerlig Samling

- 1. Kommer ditt parti arbeta för att behålla er syn- och hörselinstruktörstjänst i kommunen under den kommande mandatperioden, och även bevaka att dess tjänstgöringsgrad är tillräckligt hög för att täcka kommuninnevånarnas behov?**

Medborgerlig Samling ser syn- och hörselstöd som en viktig del av kommunens kärnverksamhet. Personer som är i kontakt med kommunen och dess myndighetsutövning måste kunna höra och förstå vad som sägs. Under 2024 beslutade kommunstyrelsen bland annat om en uppgraderad ljudanläggning för hörselskadade i lokaler som används av bland annat Funktionsrättsrådet.

- 2. Kommer ditt parti ta upp frågan om hur en specifik överenskommelse kring samverkan mellan hörselvården och den kommunala vård och omsorgen ska fungera i samverkansorgan som Vård i samverkan?**

Vi kommer att bevaka frågan och ta ställning till eventuella förslag när de blir aktuella. För oss är det viktigt att samverkan leder till konkreta förbättringar för de berörda, inte att ytterligare möten, samverkansgrupper och diskussioner skapas utan tydlig nytta.

- 3. Kommer ditt parti att agera för att detta kompetenslyft finns i arbetsplatsintroduktion och kompetensutveckling för medarbetarna?**

Ja. Grundläggande kunskap om hörselnedsättningar och hörselhjälpmedel bör ingå i introduktion och fortbildning för berörd personal inom vård och omsorg.